

Samenvatting MKBA en business case iCentrale

Introductie

In Nederland zijn momenteel ruim 150 centrale bedienlocaties actief. Vanuit die locaties voeren overheden (gemeenten, provincies en Rijkswaterstaat) de bewaking en bediening van tunnels, bediening (op afstand) van bruggen en sluizen, de centrale (regionale) inzet van verkeersmanagement, centrale monitoring en aansturing van stadstoegang en -beheer (veelal cameratoezicht centrales) en crowdmanagement uit. Bij private en publieke partijen bestaat een breed gedeeld inzicht dat de huidige situatie (veel) effectiever en efficiënter kan. Het blijkt namelijk dat een groot deel van de medewerkers in de centrales 'in de wachtstand' staat totdat hun vaak kortdurende inzet nodig is, bijvoorbeeld om een brug te openen of een calamiteitenplan in een tunnel op te zetten en uit te voeren. Dit inzicht vormt de aanleiding voor het publiek-private programma MaasAndMore waar centrales en diensten slim worden geïntegreerd en gecombineerd.

Het doel van het programma is het op gang brengen van de ontwikkeling naar een zogenaamde iCentrale. Daarin zijn de zes bediendomeinen geïntegreerd en wordt de bediening 'op afstand' door private partijen uitgevoerd. Het programma iCentrale loopt inmiddels een aantal jaren en heeft op verschillende inhoudelijke thema's (of 'hoofdgroepen') concrete resultaten opgeleverd.

Om meer zicht te krijgen op de financiële en maatschappelijke effecten van de integratie en combinatie van verschillende bediendomeinen heeft Decisio de financiële en de maatschappelijke kosten en baten van (verschillende vormen van) een iCentrale in beeld gebracht in business cases en MKBA's (Maatschappelijke kosten-batenanalyses). Daarbij is de situatie in Noord-Holland als uitgangspunt genomen. In de analyses zijn verschillende transitiestappen naast elkaar gezet, waarbij steeds meer wordt gecentraliseerd. Van elke stap is inzichtelijk gemaakt wat er verandert en wat dit voor financiële en maatschappelijke gevolgen heeft.

Conclusies

De verschillende analyses hebben tot de volgende conclusies geleid:

- De integratie van tunnelbediening en verkeersmanagement (24/7) levert een zeer positieve business case op. Deze integratie zorgt daarnaast voor positieve verkeerskundige (en dus maatschappelijke) effecten.
- Het op afstand bedienen van provinciale bruggen en sluizen op zich zorgt niet per definitie voor een kostenbesparing. De business case van de bediencen-

trale in Heerhugowaard is binnen de beschouwde tijdshorizon (15 jaar) niet positief. Maar als deze integratie in samenhang worden beschouwd met het beter afstemmen van brug- (en sluis-) bedieningen op de situatie op de weg en het water, verbetert de doorstroming van het verkeer. Door dit effect (een gevolg van het Blauwe Golf BMS in Noord-Holland) is de MKBA van de combinatie van op afstand bedienen en het Blauwe Golf BMS wel positief.

- Het verder integreren van domeinen en uiteindelijk uitbesteden aan marktpartijen van diensten (een iCentrale) kan voor relatief forse extra besparingen zorgen. Deze komen vooral voort uit het gegeven dat marktpartijen voor meerdere opdrachtgevers tunnels en verkeersmanagement centrales kunnen bedienen, waardoor ze de capaciteit (mensen, systemen etc.) optimaal kunnen benutten. Om hiertoe te komen moeten de investeringen in de eerder genoemde transitestappen wel worden gedaan. Ook als deze investeringen in beschouwing worden genomen is de baten/kostenverhouding zeer positief.
- Een iCentrale maakt het voor gemeenten gemakkelijk en goedkoop om aan te haken bij een verkeersmanagementcentrale / iCentrale. Dat is veel efficiënter dan het inrichten van een eigen verkeerscentrale. Tegenover de kosten staan (relatief zeer grote) maatschappelijke baten in de vorm van verbeterde verkeersdoorstroming en leefbaarheid. De MKBA hiervan is positief.

Samenvattend kunnen we uit de analyses van de verschillende modules opmaken dat het loont om te investeren in ontwikkelingen richting een iCentrale. Het overzicht van effecten (investeringen, som van de jaarlijkse kosten en besparingen en maatschappelijke effecten) van een volledige drie domeins iCentrale in Noord-Holland is in nevenstaande figuur weergegeven.

Met de opgedane inzichten zullen ook schattingen worden gemaakt van de financiële en maatschappelijke kosten en baten van iCentrale ontwikkelingen in andere geïnteresseerde regio's.

